Hitler utolsó amerikai katonája

1945-ben, a világháború végeztével a nagyhatalmak megkezdték a hadifoglyok hazatelepítését. Ebben az időszakban mintegy 450 ezer német hadifogoly volt elosztva a 700 táborban az USA területén. Ezt a legtöbb esetben örömmel fogadták az érintettek, hiszen hosszú évek után hazatérhettek.

Talán még hozzátartozóikkal is találkozhattak, újraépíthették életüket és országukat is egyben. Sok esetben ez a hazatérés – főleg a szovjet megszállás alá került országokban – nem volt// „életbiztosítás”//.

Az oroszok sok nyugati fogságból hazatérőt szinte azonnal a GULAG-ra hurcoltak tovább, de a többieket is szorosan megfigyelték, életüket a helyi *„jó kommunisták”* is jelentősen megnehezítették. Ezzel tisztában voltak a hazatérők, a többség ennek ellenére vállalta a megaláztatás kockázatát.

Georg Gärtner másként gondolta.

Gärtner 1920-ban született Schweidnitz-ben, Alsó-Sziléziában.15 évesen építésznek készült, de egy torokgyík fertőzés olyan izomsorvadást idézett elő nála, ami megakadályozta tervei valóra váltásában. 1940-ben, 19 éves korában lépett be a Wehrmacht-ba, onnan azonnal az észak-afrikai Rommel-féle **Afrikakorps**-hoz került, és 1943-ban Líbiában esett amerikai fogságba, tüzérségi őrmesterként.

Az USA-ban a Deming melletti, új mexikói hadifogolytáborba került. A háború után a táborból megkezdték a foglyok hazatelepítését, de Gärtner nem akart hazatérni; egyrészt, mert szülővárosa Lengyelországhoz került (Świdnica néven), másrészt tartott az oroszok bosszújától.

A tábor mellett élénk vasúti forgalom zajlott, ő kifigyelte a vonatok közlekedését, és 1945 szeptember 2-án cselekedett: amíg a tábor összes lakója egy western-filmet nézett a moziban, ő átkúszott a tábor két – nem igazán őrzött – kapuja alatt, és felugrott egy szerelvényre. A vonat Kaliforniába tartott, immár a német vagabonddal a fedélzetén.

Ott megbízható nyelvtudása híján favágóként, tányérmosóként és alkalmi munkákból tengődött. Eleinte Peter Peteresen néven, norvég bevándorlónak adta ki magát, de idővel új identitást is sikerült szereznie; **Dennis Whiles** néven jutott társadalombiztosítási kártyához.

Életrajzaiban az szerepelt, hogy árvaházban nőtt fel, miután szülei elhunytak egy közlekedési balesetben. Észak-Kaliforniában telepedett le, ahol telenként síoktatóként, nyáron pedig építési vállalkozóként és kereskedőként kereste a kenyérre valót. Egy YMCA táncesten ismerkedett meg Jean Clark-kal, akit 1964-ben feleségül vett, és az asszony két, korábbi kapcsolatából született gyerekét is magához vette.

A szökését követően az FBI felvette a körözött-listájára, és 1963-ig ott is tartotta. Habár a képe szerepelt az összes postahivatalban, az utána indított *„hajtóvadászat”* nem volt igazán intenzív, a szökevény hadifogolynak nem sikerült a nyomára bukkanniuk. Annak ellenére, hogy Gärtner úr egyszer a Life magazin egyik csoportképén is szerepelt, miután 1952-ben, egy, a sierra nevada-i hóviharban elakadt vonat utasainak a mentésében is részt vett.

IDENTIFICATION ORDER NO. 2099
January 15, 1947

FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE
WASHINGTON, D. C.

F.P.C. 0 31 W 110 20
I 28 W 101

WANTED

FBI No. 4,495,528

GEORG GAERTNER, with alias: GEORGE JAERTNER

ESCAPED PRISONER OF WAR

DESCRIPTION

Photograph taken in 1943. Photograph taken August, 1943.

Age, 26, born December 18, 1920, in Germany; Height, 5'11½"; Weight, 171 pounds; Eyes, blue; Hair, brown; Complexion, fair; Sex, male; Race, white; Nationality, German; Education, high school; Civilian occupation, draftsman; Languages, German and fluent English; Marital status, single; Scars and marks, scar on left index finger, dimpled chin.

Georg Gaertner

Georg Gaertner, a German Prisoner of War, escaped on or about September 21, 1945, fr
a Prisoner of War Camp at Deming, New Mexico.

Any person having information which may assist in locating Georg Gaertner is requeste
to immediately notify the Director of the Federal Bureau of Investigation, U. S. Department
Justice, Washington, D. C., or the Special Agent in Charge of the Division of the Federal Bure
of Investigation listed on the back hereof which is nearest your city.

IDENTIFICATION ORDER NO. 2099 (over) Issued by: JOHN EDGAR HOOVER, DIRECT

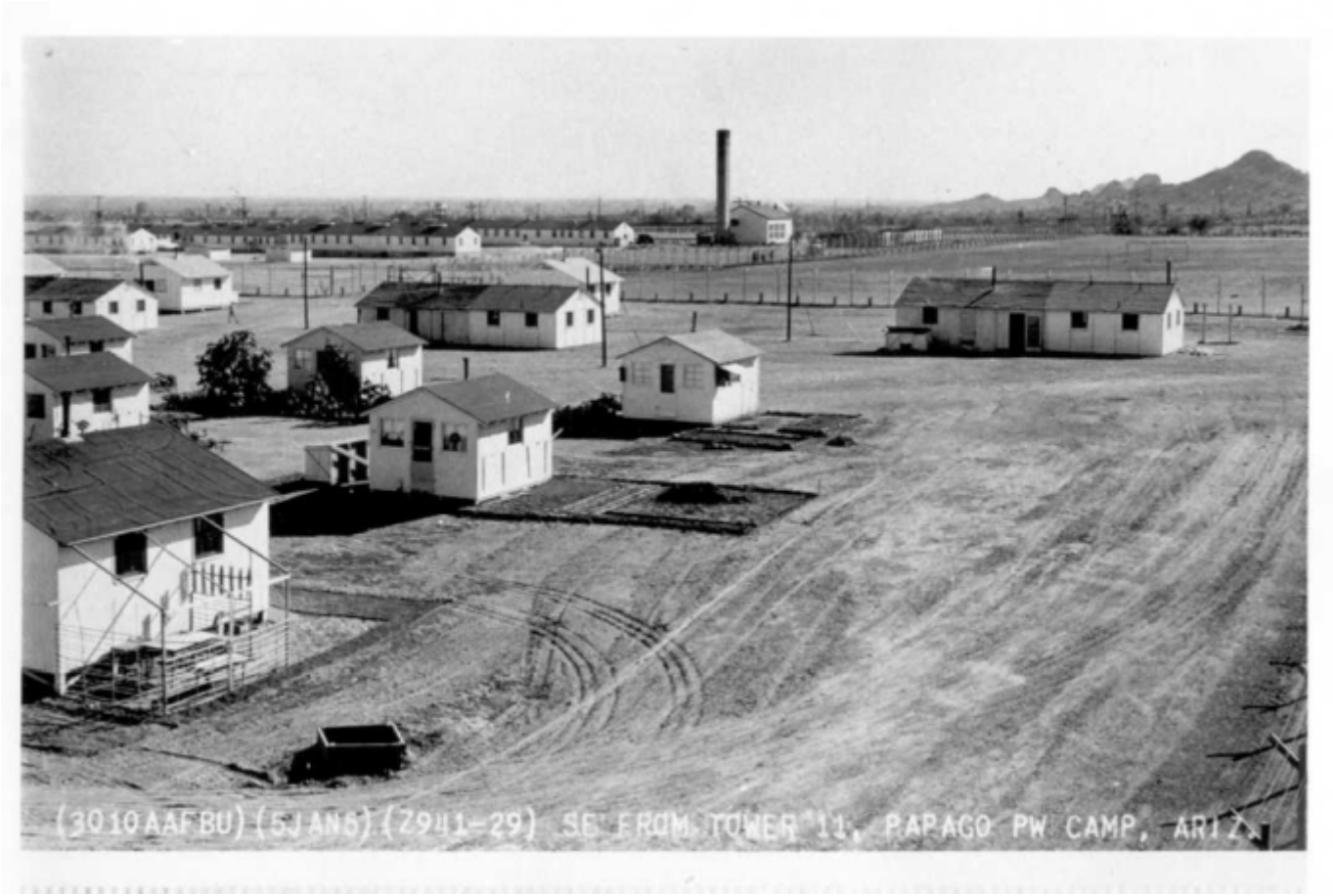
Végül a colorado-i Boulder-be költözött, ahol becslőként és építészeti tanácsadóként dolgozott, majd ment nyugdíjba. Feleségét egyre inkább zavarta férje elkendőzött múltja, és 1984-ben, miután válással fenyegette be, férje kiállt a nyilvánosság elé, és feltárta a múltját.

A német hadifoglyok közül sokan próbálkoztak még a szökéssel, de ennyi ideig senkinek sem sikerült elrejtőznie a törvény elől. Emlékezetes eset volt például a Papago Park-i szökés is. Itt a hadifoglyok egy 25 fős csoportja döntött a tiplizés mellett. Bevallottan egészen jó soruk volt a táborban; külön dicsérték is a konyhát, ami jobb volt, mint bárhol, egész addigi karrierjük alatt.

Ennek ellenére hajtotta őket a dicsvágy (meg talán az unalom is), alagútépítésbe fogtak. Amerikai

fogvatartóik nem gondolták, hogy bárki is próbálkozni fog ezzel a gránitos talajon, de tévedtek. A 60 méter hosszú alagút kitermelt anyagát építői kreatívan, és feltűnésmentesen tüntették el; lett belőle box-ring és röplabdapálya, de egy részét egyszerűen csak lehúzták a WC-n.

1944 december 23-ára készen lett a nagy mű, ők pedig a távozás hímes mezejére léptek. Vittek magukkal egy darabokra szerelt kajakot is, mert egy térkép alapján úgy hitték, hogy a táborhoz közel folyik a Colorado, és azon egészen Mexikóig lecsoroghatnak, de ez ügyben tévedtek. Végül nagyjából 10 km-re a mexikói határtól kapták el őket pár nappal a szökésük után, és zsuppolták őket vissza a táborba.

Visszatérve Herr Gärtner, alias Dennis Whiles történetéhez: Miután a sajtó elé állt 69 évesen a történettel, mely szerint ő Hitler utolsó amerikai katonája, ebből jókora show-műsort kerítettek. Egy Today Show adásban adta ár magát német hadifogolyként a törvény képviselőinek.

Arnold Krammer professzor a kor egyik elismert szakértője egy könyvet is írt a történetről *„Hitler's Last Soldier in America"* címmel, 1985-ben. A további sorsáról élénk vita kezdődött, ugyanis illegális bevándorlónak nem lehetett besorolni (és ezáltal simán kitoloncolni), hiszen nem szabad akaratából érkezett az USA-ba. Hadifogolynak sem igazán lehetett tekinteni, a háború lezárása után több, mint ötven évvel. Végül a hatóságok állampolgárságot adtak az egykori hadifogolynak, melyről a döntést a bürokratikus késlekedés miatt csak 2009-ben kaphatta kézhez.

Négy évig, 2013-as haláláig élhetett immár amerikai állampolgárként George Gartner néven Hitler utolsó *„elkeveredett”* katonája.

Ez egy elfeledett sarka a netnek, örülök, hogy sikerült elvetődnöd ide!

Továbbra is keresek megjelenési lehetőséget az írásaim számára. Ha esetleg van ötleted, oszd meg velem! Elérhetőségeim az Impresszumban találhatók.

A passport.blog jelenlegi egyetlen megjelenési lehetősége a Facebook. Ha értesülni szeretnél az új bejegyzésekről, kövesd a Bolyongó Facebook oldalt.

Ha szeretnéd a bejegyzést kinyomtatni, vagy önálló formában menteni, ennek a legegyszerűbb módja a PDF formába konvertálás. Ezt a jobb oldali, fentről negyedik (Adobe) ikonnal teheted meg.

Eddigi bejegyzések a bolyongó.hu-n

Az összes bejegyzés ABC-be rendezett indexe itt található. A blog helyekhez köthető bejegyzései a google.maps térképen is megtalálhatók: A világ valódi csodái. A mostanában a blogon megjelent írások a főoldalon jelennek meg.

2026/05/28 18:05

Források

warhistoryonline: Afrika Korps’ Last Soldier in America: In 1985 he Surrendered After 40 Years on The Run
coloradoan: How 'Hitler's last soldier' evaded the FBI, ended up in Colorado
azcentral: Great Papago Escape: 25 German POWs dug their way out of Phoenix prison camp
wikipedia: Georg Gärtner

jog, elveszett, vonat, érdekes történet, történelem, hidegháború, hadifogoly, 2.világháború, 2019, USA, Deming, Németország, Gulág, Georg Gärtner, Schweidnitz, Lengyelország, Afrikakorps, Dennis Whiles, YMCA, FBI, Life magazin, Colorado, Boulder, Papago Park, Arnold Krammer, Adolf Hitler, illegális bevándorló, állampolgárság

Bejegyzésmegtekintések száma: 137

From:
https://mail.bolyongo.hu/ - **bolyongó**

Permanent link:
https://mail.bolyongo.hu/doku.php?id=passport:hitler_utolso_amerikai_katonaja

Last update: **2026/08/26 18:14**